

KAPITOLA 4

*Ani plachou laň nepolekám,
když příkradu se k její skrýši,
přivoním k fialenkám
u bystřiny, kam rád chodívám
se v tichu tou krásou těšit.*

William Cullen Bryant
Indiánský příběh

To nenadálé zjevení krásné dívky se brzy vysvětlilo. Muži nevědomky přirazili až k boku archy pečlivě zamaskované za clonou větví. Juditě stačilo pouze odhrnout listí, které zakrývalo okno archy, aby se jim mohla ukázat a promluvit na ně.

Na naše dva odvážlivce měla ta událost dosti rozdílný účinek. Zatímco Hurá bez rozpaků vyskočil na pramici a za chvíli již vesele, i když poněkud vyčítavě, zahrnoval Juditu důvěrnostmi, Jelenobijce vstupoval na archu rozvážně a zkoumavě si prohlížel každou podrobnost. Nejprve si všiml, jak dokonale byla loď ukryta, že ji ani dva ostřílení zálesáci, kteří po ní pátrali, nedokázali najít. Díky tomu, že voda byla nejhlubší u břehů, které se zvedaly příkře vzhůru a spouštěly nad hladinu záclony větví, stačilo, aby Hutter s archou zarejdoval pod nejhustší porost, převislé větve zatížil kameny, aby se sklónily až do vody, a zbytek zamaskoval nařezaným proutím. Potom se Jelenobijce pustil do prohlídky lodi. I když, proč to nepřiznat, jedenkrát pohlédl s obdivem na Juditu a užasl, jak je ta dívka půvabná, pak se ale hned zas věnoval vymoženostem páně Hutterova obydlí.

Archa, jak se říkalo plovoucímu obydlí Hutterových, byla dosti jednoduchá. Tvořila ji široká plochá pramice s kajutou, zabírající dvě třetiny její

délky. Protože okraje pramice byly vyšší než obvykle a střecha kajuty byla dosti nízká, nebylo plavidlo ani příliš nápadné. Neslo sice stopy divočiny na neopracovaných stěnách srubu či střeše kryté kůrou, dalo se však snadno a lehce ovládat. Uvnitř byly dvě místnosti; jedna sloužila jako obývací pokoj a spal zde otec, druhou obývaly dvě dcery. Za kuchyň sloužilo jednoduché venkovní ohniště, neboť plavidlo bylo určeno pouze pro letní období.

Jelenobijce zjišťoval, jak je obytná plocha na lodi postavena, ověřoval si její obranyschopnost a najednou mu unikl z úst výkřik uznání a pochvaly. Bez rozpaků se tu procházel, protože hraničářské zvyklosti podobnou nenucenost připouštěly, až se octl na opačné straně lodi, než byla ta, kde zanechal Harryho s Juditou. A zde pod listnatým baldachýnem našel Hetty, zabranou do šití.

Přestože nebyla zdaleka tak krásná jako její sestra, byla jí podobná. Jako by se v ní příroda pokusila o skromnou nápodobu půvabů, které jinde tak marnotratně vyplývala. Přesto působila příjemně a každého upoutala klidným, takřka až světeckým výrazem. Ti, kteří o ní říkali, že je slabomyslná, měli především na mysli tu skutečnost, že není schopna chytračení a přetvářky a že díky své skromnosti, bezelstnosti a prostotě těžko může sama čelit nástrahám světa. Prozřetelnost je ale doma chránila ode vsí úhony, neboť, jak se praví, „před ostříhaným beránkem i vítr ulehne“.

„Vy jste Hetty Hutterová?“ zeptal se Jelenobijce co nejlaskavějším tónem, aby získal dívčinu důvěru. „Hurá Harry mi o vás vyprávěl.“

„Ano, jsem Hetty Hutterová,“ odpověděla dívka tichým, milým hlasem. „Sestra Judity Hutterové a nejmladší dcera Thomase Huttera.“

„Hurá Harry slovy zrovna neskrblí, a tak toho o vás dost vím. Bydlíte většinou tady na jezeře, Hetty, vidíte.“

„Ano. Maminka nám umřela. Tatínek šel klást pasti a já s Juditou jsme tady samy. Jak vy se jmenujete?“

„Taková otázka se lehko položí, ale těžko se na ni odpovídá, milá slečno. Mně už dali jmen, že by to stačilo na víc životů než na jeden, zvláště když je tak mladý jako ten můj.“

„A to jste si žádné nenechal?“

„Delawaři, u kterých pobývám, dávají opravdové jméno, až když muž projeví svou pravou povahu v radě nebo na válečné stezce, a to se mně zatím nestalo, takže si myslím, že mi ani ta nynější přezdívka dlouho nevydrží.“

„Povězte mi všechna jména, a já vám možná povím, jaký jste,“ naléhala Hetty.

„Milerád. Tak především jsem běloch jako vy, takže jsem po otci zdědil jméno, které zase on zdědil po svém otci. Můj otec se jmenoval Bumpo a já jsem Bumpo po něm. Křestní jméno mám Nathaniel aneb Natty.“

„Ano, ano, vy jste Natty, a já Hetty,“ zvedla dívka oči od šití a usmála se. „Bumpo ale není moc pěkné jméno, vidíte.“

„Všem mým předkům posloužilo docela dobře, i když zase moc velkou díru do světa s ním neudělali. Mně ale dlouho nevydrželo, protože si Delawaři brzy všimli, že si nelibuju ve lži, a dali mi jméno Přímý jazyk.“

„To je dobré jméno,“ řekla Hetty pochvalně. „Vidíte, jak jména označují vlastnosti lidí?“

„Vždycky to tak není, třeba u Mingů, kde je hezkých jmen taky spousta, ale je to kmen proradný a nízký. Později mi začali Delawaři říkat Holub, protože holub je rychlý, mrštný a létá rovnou k cíli.“

„To je taky moc hezké jméno. Mně se holubi moc líbí,“ řekla bezelstně Hetty.

„Milá slečno, většina věcí na světě je od přírody hezká, dokud je lidi nezkazí zevnitř i napohled. Pak jsem přestal nosit zprávy a začal chodit s lovci, a protože se ukázalo, že jsem šikovnější ve slídění za zvěří než většina mladíků, začali mi říkat Plandavé ucho, protože dokážu udržet stopu jako ohař.“

„To už není tak hezké,“ zasmála se Hetty, „a doufám, že vám tohle jméno dlouho nezůstalo.“

„Jen tak dlouho, dokud jsem neměl dost peněz, abych si mohl koupit pušku,“ řekl Jelenobijce se skromnou, ale neskrývanou hrdostí. „A když se pak ukázalo, že dokážu zásobovat vlgvam čerstvou zvěřinou, začali mi říkat Jelenobijce, což pro ty, kteří si cení lidského skalpu víc než jeleních parohů, není zase tak slavné jméno.“

„Já mezi takové nepatřím, Jelenobijce,“ odpověděla Hetty. „Judita má ráda vojáky s červenými kabáty a péry na klobouku a říká, jak jsou veselí a dvorní, mně ale nahánějí hrůzu, protože jejich zaměstnáním je zabíjet lidi. Vaše zaměstnání je lepší, Jelenobijce. Tohle jméno se k vám hodí mnohem líp než Natty Bumpo.“

V tu chvíli rozhovor přerušil Tom Hutter, zvaný Potápka Tom, jehož loďka se znenadání objevila pod listnatým převisem. Zřejmě si už dřív povšiml kánoe návštěvníků, protože nedal najevo žádné překvapení, když mu Harry vyšel v ústrety.

„Čekal jsem tě minulej tejden,“ řekl hlasem, ve kterém se radost mísila s výčitkou. „Šel tudy kurýr a varoval trapery a lovce, že to mezi kolonií a Kanadou zase vře. Víš, jak mi asi bylo, sám tady v horách, tři skalpy na starosti a jen jeden pár rukou, co by je bránil před kanadskými indiány.“

„To chápu,“ řekl March. „Bejt otcem a mít takový dvě dcerunky, taky bych se tak cejtíl. I když mně by teda bylo jedno, jestli je můj nejbližší souseď za rohem nebo vzdáleněj padesát kilometrů.“

„A přece sis, jak vidím, netroufl cestovat sám,“ řekl Potápka Tom a nedůvěřivě se podíval po Jelenobijci.

„Co bych si netroufl, ale jak se říká, ve dvou cesta líp ubíhá, a tady Jelenobijce je zase společník jaksepatří. Jelenobijce je ten proslulej lovec, co

žije u Delawarů, i když je běloch jako já nebo vy. A třebaže není ve všem všudy akorát, tam, odkud přišel, jsou ještě horší, a tady, kam dorazil, nejsou o moc lepší. A jestli dojde na to bránit pasti a území, bude nám ještě moc dobře, protože tenhle mladíček je hotovej velkododavatel zvěřiny.“

„Zdravím tě, mladý muži,“ podal Tom Hutter svou mozolnatou ruku Jelenobijci. „V těchhle dobách je každá bledá tvář přítel a doufám, že nám pomůžeš. Strach o děti někdy nadělá i z těch největších odvážlivců strašpytle a mně tyhle dvě dcery vězí v hlavě víc než všechny moje pasti a kůže dohromady.“

„A není divu,“ volal Hurá. „My s Jelenobijcem sice tyhle zkušenosti ještě nemáme, ale kdybysme měli dcery, určitě bysme to cítili zrovna tak. A všechna čest tomu, kdo je má. Já bych se s dovolením hned nechal najmout, že budu bránit tadyhle Juditku, a Jelenobijce ať se postará o Hetty.“

„Vřelé díky, pane Marchi,“ ozval se lahodný sytý hlas Judity, jejíž způsob řeči prozrazoval lepší vychování, než by se dalo podle vzezření otce a okolností jeho života očekávat. „Vřelé díky, ale Judita Hutterová má dost vlastního rozumu a zkušeností, aby radši spoléhala sama na sebe než na nějaké namyšlené větroplachy, jako jste vy. Jestli bude potřeba postavit se divochům, jeďte jim radši s otcem v ústrety na břeh a neschovávejte se tady uvnitř pod záminkou, že chcete chránit ženy –“

„Judito,“ okřikl ji starý Hutter přísně. „Krot se, prosím tě, a uvědom si, jaká je situace. Indiáni už jsou určitě někde poblíž a můžou se tu ukázat co nevidět.“

„Jestli je to tak, pane Hutter,“ zvažněl rázem Hurá, „pak je archa v set-sakramentsky nešikovným postavení. Protože jestli ten úkryt oklamal nás s Jelenobijcem, čistokrevnej indián loď vyčmucha jedna dvě.“

„Souhlasím s tebou, Hurá. A taky bych teď byl nejradši někde jinde než v tomhle úzkým klikatým řečišti. Skryš je to dobrá, ale když tě najdou, je to past. Jenže jak se chceš odsud nepozorovaně dostat na jezero, aby tě neodstřelili jak zvěř u lizu?“

„A víte určitě, pane Huttere, že ti indiáni, kterých se bojíte, jsou z Kanady?“ zeptal se Jelenobijce. „Potkal jste je? Viděl jste jejich malování?“

„Neviděl jsem žádného, ale jak jsem dole na řece, asi tak kilometr odtud, prohlížel pasti, narazil jsem na čerstvou stopu. Přetínala močál a směřovala na sever. Ten chlap tudy musel jít ani ne před hodinou. A že je to rudoch, jsem poznal ještě dřív, než jsem našel jeho prošlapanej mokasín, kterej po cestě zahodil. Hned kousek dál jsem objevil místo, kde si udělal nový.“

„Pak to nevypadá, že by byl na válečné stezce,“ řekl mladík. „Zkušený válečník by mokasín spálil nebo zahrabal. Ale moc by mě uklidnilo, jestli vás napadlo vzít ho s sebou. Mám se tady na jezeře sejít s jedním mladým náčelníkem Delawarů a třeba to byla jeho stopa.“

„Poslyš, Hurá, znáš dobře tohohle člověka? Dávat si schůzku s divochem v místech, kde v životě nebyl,“ vrtěl hlavou Tom Hutter a z jeho slov zaznívala nedůvěra. „Rudoši jsou banda lstivá, a kdo s nima peče, mohl by pochytit jejich móresy.“

„Moje řeč, ale za Jelenobijce ručím. Možná že není udatnost sama, ale poctivý, to zas je.“

„A co tady vůbec pohledává?“

„To vám milerád řeknu, pane Huttere. Jsem ještě mladý a na válečné stezce jsem dosud nebyl. A tak když se Delawarům doneslo, že jejich kmen co nevidět dostane vampum a válečnou sekyru, poslali mě k lidem mé rasy, abych vyzvěděl, jak se věci mají. To jsem udělal, a když jsem všechno vyličil náčelníkům a vracel se do své vesnice, na řece Schoharie jsem potkal jednoho královského důstojníka, co má předat peníze spřáteleným kmenům dál na západě a bude potřebovat doprovod. Jeden mladý náčelník jménem Čingašgúk, který taky ještě neskopil žádného nepřítel, to vzal jako vítanou příležitost, abychom vyrazili na válečnou stezku společně, a přes jednoho staršího Delawara jsme si smluvili schůzku u skalky tady na dolním konci jezera. Že sem Čingašgúka přivádí ještě něco jiného, to nepopírám, ale to je jeho tajemství a vás se nijak netýká.“

„Nejspíš nějaká dívka,“ skočila mu do řeči Judita a hned smíchem zakrývala rozpaky nad tím, jak neprozřetelně mimoděk prozradila své tajné myšlenky. „Když nejde o lov ani o válku, musí v tom být láska.“

„O tom já, slečno, nic nevím,“ zavrtěl hlavou Jelenobijce. „Vím jen to, že zítra po západu slunce vyrazíme s Čingašgúkem na cestu a kromě nepřátel králových, což jsou i nepřátelé naši, nebudeme nikoho znepokojovat. A na Harryho, kterého znám, když ještě brousíval v našich lovištích, jsem narazil na Schoharii a spolu jsme šli ani ne tak ze strachu před Mingy, ale abychom si společně ukrátili dlouhou cestu.“

„Tak ty si myslíš, že tvůj přítel přišel dřív a že ta stopa, co jsem viděl, byla jeho?“ ujišťoval se Tom Hutter.

„To nevím, musel bych vidět ten mokasín, jestli je či není delawarský.“

„Tady je,“ ozvala se Judita a podávala Jelenobijci roztrěpaný mokasín, po kterém se šla podívat do otcovy kánoe. „Tak co říkáte, přítel nebo nepřítel?“

„Tohle není delawarská práce. Na válečné stezce jsem sice ještě nováček, ale řekl bych, že tenhle mokasín pochází ze severní strany Velkých jezer.“

„V tom případě už nesmíme ani chvilku otálet a vracíme se,“ řekl Potápka Tom a vyhlížel skrze listí úkrytu, jako by už na opačném břehu tušil nepřítele. „Slyšels před chvílí tu ránu v horách?“

„Slyšel, protože vyšla od mého ramene,“ přisvědčil Hurá, kterému začínalo docházet, jaké neopatrnosti se dopustil.

„Už jsem měl strach, že to jsou francouzští indiáni. Ale takhle je to na nás ještě přiláká. Byla hloupost střílet v době války, jestli to nebylo nutný.“

„Taky se mi už zdá. Ale kdyby si člověk nesměl vystřelit z flinty v týchle rozlehlý divočině ze strachu, aby ho neslyšel nějaký nepřítel, nač se pak s ní vůbec nosit?“

Tom Hutter pak vysvětlil oběma hraničářům, jakým způsobem se s archou vrátí bez velké námahy proti proudu na jezero. Kotvu archy totiž spustil ještě nahoře nad výtokem řeky, takže aby se dostali zpátky, stačí jen vyručkovat po laně k ní.

Ukázal jim vrátek, který jim tu práci značně ulehčí.

„A nebylo by lepší zůstat zde?“ zeptal se Jelenobijce. „Z kajuty bychom se jim lehce ubránili.“

„Vidím, že ty jsi zatím bojoval leda jazykem. Takhle jsme pro divochy výbornej cíl. Copak si myslíš, že těma šterbinama mezi trámy žádná střela nepronikne? A kam můžeme mířit my? Leda do lesa. Kdežto na vodě nás můžou napadnout jenom ze člunů nebo z vorů, a to jsme zase ve výhodě my. Rozumíš tomu?“

Jelenobijce souhlasil, a tak se pustili do příprav k odjezdu. Odpoutali lehce uvázanou archu, a jak začali navíjet kotevní lano, plavidlo se pozvolna vynořovalo z listnatého úkrytu. Vzápětí se ho však zmocnil proud a smýkl s ním prudce až k západnímu břehu. Neobešlo se to bez zaharašení větví o střechu kabiny a všichni při tom zvuku zatrnuli hrůzou. Vždyť se tu kdekoli mohl skrývat nelítostný nepřítel. Tíseň je neopouštěla, ani když se už po laně sunuli pod temným příkrovem stromů vzhůru k jezeru. Pomalu se snášel večer a šikmé paprsky zapadajícího slunce nedosahovaly už do míst, kde se teď šířily houstnoucí stíny pralesa.

Potápka Tom měl tolik zkušeností a duchapřítomnosti, že při cestě po proudu dolů uprostřed každého ohybu řeky zatížil kotevní lano těžkým kamenem označeným bójkou, takže teď na zpáteční cestě se archa držela pěkně

uprostřed říčky a nezamotávala se do všelijakých haluzí a překážek podél břehů. Jen co vyprostili lano zpod kamene v posledním zákrutu, ozval se Hurá s úlevou: „Konečně světlo! Když už mě mají indiáni přepadnout, tak bych na ně aspoň rád viděl!“

„Tiše!“ okřikl ho Tom Hutter. „Teď se blížíme k nejnebezpečnějšímu místu. Jestli jsou tady rudoši, pak si nás vyčihají tamhle u těch stromů na hranici jezera, kde oni vidí nás, ale my nevidíme je. Takže, děvčata, odložte vesla a běžte dovnitř a neukazujte se u okna, protože tady se vaší kráse nikdo obdivovat nebude. My s Harrym couvnem do přední světnice a budem lano táhnout dveřmi, teď už to ve dvou zvládnem, a ty, Jelenobijce, hlídkuj u oken. Ale moc nevystřkuj hlavu, jestli je ti život milý.“

Jelenobijce poslechl s pocitem, ve kterém namísto strachu převládalo vzrušení nad zcela novou a nezvyklou situací. Poprvé v životě se, jak vše nasvědčovalo, octl v bezprostřední blízkosti tajemného a lstivého nepřítele. V okamžiku, kdy zaujal postavení u okna na východní straně, projížděla právě archa nejjužším a nejzarostlejším místem tvořícím bránu do jezera, ze všech stran sevřeného zelení. Když důkladně prozkoumal východní břeh, přešel k protějším oknu, aby prozkoumal břeh na druhé straně. A v tu chvíli se mu naskytl pohled, který by vyděsil i muže mnohem staršího a zkušenějšího, než byl on. Na stromě, který se v oblouku klenul nad řekou, jak ho tak v zimě pokrývala vrstva těžkého sněhu, se krčilo pět indiánů, kteří se užuž chystali skočit na střechu archy. Další indiáni čekali dole, aby se po větvích jako po žebříku lehce vyšplhali nahoru a následovali své druhy. Všichni byli pomalováni válečnými barvami.

„Zaber, Hurá!“ vykřikl Jelenobijce. „Zaber, jestli je ti život milý! Už kvůli své Juditce, zaber!“

Tento výkřik platil muži, o kterém Jelenobijce věděl, že má býčí sílu. A v mladíkově hlase byla taková naléhavost, že March i Hutter pochopili vážnost situace a vši silou se opřeli do lana, až sebou pramice cukla. Bylo to na poslední chvíli. Indiáni pochopili, že jsou prozrazeni, vyrazili válečný pokřik, rozběhli se po stromě a zoufale se vrhli za svou vytouženou kořistí. Všichni až na jednoho skončili ve vodě. Ten první, zřejmě jejich vůdce, dopadl na záď pramice. Pád to byl ale tvrdší, než si útočník představoval. Jak se tak vzpamatovával z ohromení, Judita s tváří planoucí rozrušením a v tu chvíli ještě krásnější než obvykle vyběhla z kabiny a vši silou srazila vetřelce přes okraj pramice do řeky. Hned se však ovládla a s účastí, která vystřídala

zlobu, pohlédla přes zád, načež se trochu užasle své nerozvážnosti zasmála. To vše proběhlo v jediném mžiku a brzy už ji Jelenobijce popadl kolem pasu a rychle vtáhl zpět do úkrytu. A nebyl to ústup předčasný, neboť najednou se pralesem rozlehl divoký řev a kulky začaly pleskat do roubených stěn kajuty.

Protože však archa neztrácela rychlost, brzy již byla mimo nebezpečí, že by ji mohli divoši dostihnout. Po prvním návalu vzteku přestali střílet, aby zbytečně neplýtvali střelivem. Z paluby rozjeté pramice se podařilo Hutterovi šikovně vytáhnout kotvičku a loď hnaná setrvačností doplula ještě hezky daleko na otevřené jezero. Potom Hutter s Marchem vytáhli vesla a kryti kabinou dostali archu brzy z dostřelu jakékoli nepřátelské pušky.

KAPITOLA 5

*Střelený jelen vyvádí,
zdravý chce dovádět,
když jeden spí, tak druhý bdí,
a tak se točí svět.*

William Shakespeare
Hamlet

Další porada se konala na přídi a zúčastnily se jí i Judita a Hetty. Přestože teď nehrozilo bezprostřední nebezpečí, že by je mohli indiáni zákeřně přepadnout, převaha nepřátel na břehu i jejich krvelačné odhodlání působily na všechny tísnivě. Tom Hutter měl největší starost o dcery, které na něho byly zcela odkázané, a po pravdě řečeno obával se, aby mládenci, kteří mají volné ruce, neřekli sbohem a nenechali ho i s dcerami na holičkách.

„Naše jediná výhoda je, že jsme na vodě,“ řekl a důraz, který na svá slova položil, nebyl bezdůvodný. „Vím, kde jsou schované všechny kánoe, co jsou tady na jezeře. Kromě té tvojí, Hurá, zbývají ještě čtyři a nevěřím, že by je indiáni dokázali najít.“

„Tím bych si nebyl tak jistý,“ řekl Jelenobijce. „Když má rudoch naději na kořist, jde za stopou jak honící pes.“

„Máš pravdu, Jelenobijce,“ souhlasil Hurá Harry, „v tomhle mluvíš jak evangelium. A já jsem rád, že aspoň mám tu svou kocábku tady po ruce. Ale jestli vás chtějí, pane Hutter, vykourit, najdou ty dvě další loďky do zítřka do večera. Spíš bysme je v tom měli předejít.“

Hutter hned neodpověděl. Asi minutu se jen mlčky rozhlížel kolem sebe a zdálo se, jako by hledal nějaké znamení. Nikde se však nic nepohnulo.